

Kort fortalt

31-12-2017

Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge med handicap

Børne- og Socialministeriet har fulgt årgang 1994-1996 for at undersøge, i hvor stort omfang børn og unge med handicap er udsat for vold og seksuelle overgreb i sager, hvor der er faldet dom. Analysen viser, at børn og unge med handicap er mere udsatte for vold end andre børn og unge. Særligt gælder det børn og unge med ADHD.

Vold og seksuelle overgreb er meget alvorlige krænkelse, som også kan være forbundet med tabu og følelser som skam og frygt. Det er ikke muligt at tegne et fuldt dækkende billede af omfanget af vold og seksuelle overgreb mod børn og unge med handicap, da der vil være et mørketal af sager, som aldrig bliver anmeldt. Denne analyse ser på anmeldelser af vold og seksuelle overgreb, som har ført til en domsfældelse.

Analysen viser, at børn og unge med handicap er mere udsatte for vold, som har ført til en domsfældelse, end andre børn og unge. Blandt børn og unge med handicap er det 2,1 pct., der i alderen 7-17 år har været udsat for vold, der har ført til en domsfældelse, mens det er 1,0 pct. blandt andre børn og unge, jf. tabel 1 på side 2.

Når det gælder seksuelle overgreb, er andelen også højere for børn og unge med handicap – 0,8 pct. mod 0,5 pct. for andre børn og unge

Der findes ikke nogen entydig definition af, hvad det vil sige at have et handicap. Målgruppen er i denne analyse opgjort som børn og unge, der senest som 18-årige har fået en handicaprelateret diagnose i hospitalssystemet, fx ADHD, hjerneskade eller et bevægelseshandicap.

Børn og unge med handicap er en meget forskelligartet gruppe, der omfatter børn og unge med vidt forskellige udfordringer og behov. Derfor er det også relevant at se på forskelle mellem diagnosegrupperne.

Analysen viser blandt andet, at børn og unge med ADHD er blandt de særligt udsatte diagnosegrupper i forhold til vold. Det samme gælder børn og unge med andre kognitive funktionsnedsættelser som udviklingshæmning og hjerneskade, jf. tabel 1.

Tabel 1

Børn og unge med handicap udsat for vold og seksuelle overgreb i sager, hvor der er faldet dom, årgang 1994- 1996

	Vold		Seksuelle overgreb		Alle
	Andel, pct.	Antal	Andel, pct.	Antal	
Børn og unge					
Handicap i alt	2,1	1.231	0,8	473	58.688
Uden handicap	1,0	1.506	0,5	790	144.576
I alt	1,3	2.737	0,6	1.263	203.264
Diagnosegrupper					
ADHD	4,9	323	1,4	95	6.553
Ordblindhed	4,5	39	-	-	869
Stammen	3,6	189	1,9	100	5.300
Udviklingshæmning	3,0	73	1,6	39	2.442
Hjerneskade	2,7	404	0,9	130	15.061
Autisme	1,8	79	0,4	18	4.378
Intet talesprog	1,7	78	0,7	33	4.540
Hørehandicap	1,7	76	1,0	45	4.484
Bevægelseshandicap	1,7	169	0,8	78	9.878
Sjældne genetiske lidelser	1,5	335	0,6	129	22.813
Epilepsi	1,4	63	0,8	35	4.582

Anm.: Sager om vold og seksuelle overgreb, hvor der er sket domsfældelse. Domsfældelse er opgjort som alle afgørelser, bortset fra sager, hvor påtale er opgivet, tiltale er undladt, gerningsmanden er frifundet eller andet. Afgrænsningen af børn og unge med handicap tager udgangspunkt i de samme diagnosegrupper som i rapporten "Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge med handicap" (SFI, 2017). Der er dog ikke fuldt overlap med rapporten, blandt andet omfatter analysen ikke diagnosegrupperne "øvrige psykiske vanskeligheder" og "øvrige somatiske handicap". Diagnoser er baseret på oplysninger om indlæggelser, ambulante besøg og skadestuekontakter på sygehuse i perioden fra 1995 til det fyldte 18. år. Diagnosen kan både være stillet før og efter episoden med vold eller overgreb. Diagnoser stillet i forbindelse med kontakt til egen læge og privatpraktiserende speciallæge indgår ikke. Grundet få observationer er diagnosegrupperne Downs syndrom, synshandicap og døvblindhed udeladt under "Diagnosegrupper".

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Man skal være opmærksom på, at den samme person kan indgå i flere af diagnosegrupperne, og at resultaterne ikke nødvendigvis er et udtryk for en årsagssammenhæng.

Med den afgrænsning af målgruppen, der er valgt i denne analyse, har i størrelsesordenen 30 pct. af børn og unge i årgang 1994-1996 et handicap. Afgrænsningen af børn og unge med handicap tager udgangspunkt i de samme diagnosegrupper som i rapporten "Vold og overgreb mod børn og unge med handicap" (VIVE, 2017).

Analysen fungerer på den måde som et supplement til VIVE-rapporten, der ser på *anmeldelser* for vold og seksuelle overgreb, mens der i denne analyse er set på *domme*. Der er dog ikke fuldt overlap med rapporten. Blandt andet omfatter analysen ikke diagnosegrupperne "øvrige psykiske vanskeligheder" og "øvrige somatiske handicap", der spænder over en lang række meget forskellige typer af diagnoser.

Yderligere oplysninger

Fuldægtig Kirstine Bengtsson, krbe@sm.dk, tlf.: 41 85 12 64

Pressemedarbejder Signe Damgaard, sid@sm.dk, tlf.: 41 85 11 92